

นวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะในการขับเคลื่อนการใช้ระบบการวางแผนทรัพยากร
องค์กร เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
PUBLIC POLICY INNOVATION FOR DRIVING ENTERPRISE RESOURCE PLANNING
ADOPTION TO ENHANCE THE COMPETITIVENESS OF SMALL AND MEDIUM-
SIZED ENTERPRISES IN THE DIGITAL ECONOMY

ธนวุฒิ สุนทรเดชา*, พิชัย งามบุญอนันต์, กัญญรัตน์ เสวตเวช

Tanawut Soontorndacha*, Pichai Ngamboonant, Kanyarat Sweatvet

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

*Corresponding Author E-mail: tanawut.soontorndacha@gmail.com

Received April 8, 2026; Revised May 6, 2026; Accepted May 12, 2026

บทคัดย่อ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังคงเผชิญข้อจำกัดในการเข้าถึงและประยุกต์ใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพองค์กร บทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของการนำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กรมาใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย และนำเสนอแนวทางนวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะ เพื่อสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์พบว่า อุปสรรคหลัก ประกอบด้วย ข้อจำกัดด้านต้นทุนการลงทุน การขาดแคลนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ และการต่อต้านในการปรับกระบวนการทำงาน ผู้เขียนจึงได้สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่เป็น “โมเดลนวัตกรรมเชิงนโยบาย 3 มิติ เพื่อขับเคลื่อนระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร” ซึ่งประกอบด้วยแนวทางแบบบูรณาการ ได้แก่ 1. มิติด้านการสนับสนุนทางการเงิน ผ่านนโยบายอุดหนุนคูปองดิจิทัล 2. มิติด้านทุนมนุษย์ ผ่านนโยบายการยกระดับทักษะบุคลากรดิจิทัล และ 3. มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผ่านนโยบายการสร้างแพลตฟอร์มข้อมูลระดับชาติ การบูรณาการนวัตกรรมเชิงนโยบายทั้ง 3 มิติ นี้ จะเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยทลายอุปสรรคเชิงโครงสร้าง และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: นวัตกรรม, นโยบายสาธารณะ, การวางแผนทรัพยากรองค์กร, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, เศรษฐกิจดิจิทัล

Abstract

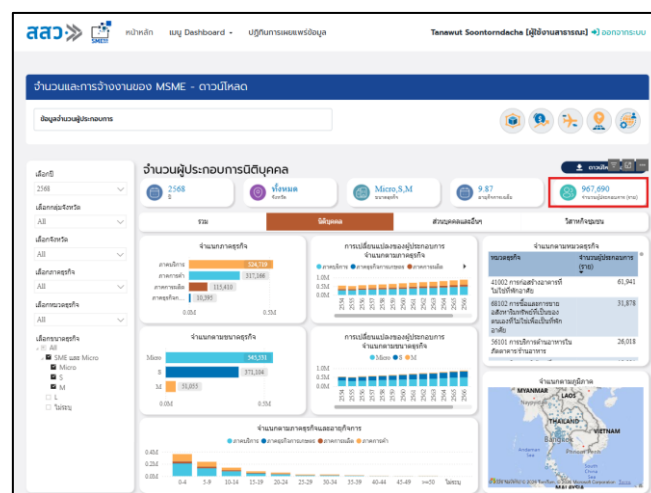
Small and Medium-sized Enterprises (SMEs) are vital mechanisms for driving the national economy. However, in the digital economy era, SMEs still face limitations in accessing and adopting Enterprise Resource Planning (ERP) systems, which are essential tools for enhancing organizational efficiency. This academic article aims to analyze the obstacles of ERP

adoption in Thai SMEs and propose public policy innovation guidelines to support the enhancement of their competitiveness. The analysis reveals that the primary obstacles include high investment costs, a lack of skilled personnel, and resistance to business process reengineering. Therefore, the author synthesized a new body of knowledge termed “The 3D-ERP Policy Innovation Model,” which consists of three integrated approaches: 1. The Financial Dimension through digital voucher subsidy policies, 2. The Human Capital Dimension through digital workforce up-skilling policies, and 3. The Infrastructure Dimension through the creation of a national data platform policy. Integrating these three dimensions of policy innovation will serve as a crucial mechanism to break down structural barriers, increase management efficiency, and sustainably support the development of the country’s digital economy.

Keywords: Innovation, Public Policy, Enterprise Resource Planning (ERP), Small and Medium-sized Enterprises (SMEs), Digital Economy

บทนำ

ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ถือเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยข้อมูลล่าสุดจากระบบฐานข้อมูล (Dashboard) ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปี พ.ศ. 2568 ระบุว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ที่เป็นนิติบุคคลรวมทั้งสิ้นสูงถึง 967,690 ราย ดังภาพที่ 1 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2568) อย่างไรก็ตาม ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก SMEs ไทยยังคงเผชิญกับข้อจำกัดในการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและการให้บริการ หนึ่งในจุดอ่อนที่สำคัญคือการขาดแคลนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถบูรณาการข้อมูลทั่วทั้งองค์กร หรือ ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญด้านนวัตกรรมจัดการที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจบนฐานของข้อมูล (Data-Driven Decision Making) ได้อย่างแม่นยำ

ภาพที่ 1 จำนวนผู้ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ SMEs ที่เป็นนิติบุคคลในประเทศไทย
ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2568)

ถึงแม้ระบบ ERP จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขัน แต่จากการศึกษาพบว่า ธุรกิจ SMEs เกินกว่าร้อยละ 50 ยังคงขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ในการใช้งานระบบดังกล่าว (ณชญาภัส รอดประยูร, 2560) ประกอบกับสถิติความเสี่ยงที่พบว่า โครงการวางระบบ ERP มีอัตราความล้มเหลวสูงถึงร้อยละ 28 หากปราศจากการบริหารจัดการที่เหมาะสม (วงเดือน แซ่ลี่ และคณะ, 2561) สภาวะการณ์เช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องเข้ามามีบทบาทเชิงรุกในการแทรกแซงและสนับสนุน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ

การประยุกต์ใช้ระบบ ERP ในภาคธุรกิจเอกชนโดยเฉพาะระดับ SMEs ไม่สามารถขับเคลื่อนให้สำเร็จได้ด้วยกลไกตลาดเพียงอย่างเดียว เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านต้นทุนการลงทุนที่สูง การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะทางดิจิทัล และอุปสรรคด้านการบริหารความเปลี่ยนแปลง (Change Management) ภายในองค์กร สภาวะการณ์เช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องเข้ามามีบทบาทในการแทรกแซงและสนับสนุน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ (ปรีวัฒน์ ช่างคิด, 2563)

การกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลที่ใช้ในการตอบสนองความต้องการของประชาชนและแก้ปัญหาของประเทศ (ปรีวัฒน์ ช่างคิด, 2563) การแก้ปัญหาของภาคธุรกิจจึงต้องการ “นวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะ” (Public Policy Innovation) ที่ก้าวข้ามกรอบการให้เงินอุดหนุนแบบเดิม บทความวิชาการนี้จึงมุ่งวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้แบบสหวิทยาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่รัฐบาลสามารถนำไปใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนระบบ ERP ใน SMEs อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน

แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำระบบ ERP มาใช้ในองค์กร โดยเฉพาะในระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) แต่ส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นในระดับปฏิบัติการและปัจจัยความสำเร็จภายในองค์กร ขณะที่ยังขาดการวิเคราะห์ในมิติของนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะการออกแบบนวัตกรรมเชิงนโยบายที่สามารถบูรณาการกลไกด้านการเงิน ทุนมนุษย์ และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน ERP ในระดับมหภาค ดังนั้นบทความวิชาการฉบับนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยการสังเคราะห์องค์ความรู้และพัฒนา “โมเดลนวัตกรรมเชิงนโยบาย 3 มิติ” เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายสาธารณะในการส่งเสริมการใช้ระบบ ERP และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในบริบทของเศรษฐกิจดิจิทัล

แนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขัน

การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับงานบริหารธุรกิจ จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการองค์ความรู้แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ซึ่งครอบคลุมทั้งมิติทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และการบริหารจัดการเข้าด้วยกัน (ณัฐฐา วินิจนัยภาค, 2554) ในทางวิชาการ คำว่า “นโยบายสาธารณะ” (Public Policy) มีการให้คำนิยามไว้อย่างหลากหลาย โดย Dye (2016) ได้อธิบายไว้อย่างกระชับว่า นโยบายสาธารณะ คือ สิ่งที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ในขณะที่ Anderson (1975) มองนโยบายสาธารณะในมิติของแนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนและชัดเจนว่าสิ่งใดจะต้องกระทำสำเร็จ เพื่อจัดการกับปัญหาหรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม

นอกจากนี้ ในทัศนะของนักวิชาการไทย อมร รักษาสัตย์ (2548) ได้กำหนดความหมายของนโยบายสาธารณะไว้ว่า ประกอบด้วยหลักการและกลวิธีที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการเตรียมการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหลักการนั้นได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับอาทิติย์ อุไรรัตน์ (2548) ที่มองว่า

นโยบายสาธารณะคือแนวทางที่รัฐบาลได้ตัดสินใจเลือกแล้วว่าจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในสถานการณ์แวดล้อมของสังคมในขณะนั้น

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสังเคราะห์ได้ว่า การที่ภาครัฐจะผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประยุกต์ใช้ระบบ ERP ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องมีกระบวนการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน (Policy Formulation) โดยมีการวางเป้าหมาย กลวิธี และการจัดเตรียมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนอย่างเป็นระบบ (เช่น มาตรการทางภาษี งบประมาณอุดหนุน หรือโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการทลายข้อจำกัดและแก้ไขปัญหของภาคเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันในระดับมหภาคต่อไป จึงได้นำแนวคิดของนักวิชาการที่สำคัญมาสังเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตาราง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์แนวคิดและนิยามนโยบายสาธารณะจากนักวิชาการ

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก	สาระสำคัญของแนวคิดนโยบายสาธารณะ
ณัฐฐา วินิจนัยภาค (2554)	การบูรณาการสหวิทยาการ	การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเพื่องานบริหารธุรกิจ ต้องอาศัยการบูรณาการมิติทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และการบริหารจัดการเข้าด้วยกัน
Dye (2016)	การตัดสินใจของรัฐ	นโยบายสาธารณะคือสิ่งที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ
Anderson (1975)	การจัดการกับปัญหา	แนวทางปฏิบัติซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนและชัดเจนว่าสิ่งใดจะต้องกระทำสำเร็จ เพื่อจัดการกับปัญหาที่อยู่ในความสนใจ
อมร รักษาสมัย (2548)	หลักการและกลวิธี	ประกอบด้วยหลักการและกลวิธีที่จะนำไปสู่เป้าหมาย รวมถึงการเตรียมการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหลักการนั้นได้จริง
อาทิตย์ อุไรรัตน์ (2548)	ความเหมาะสมและเป็นไปได้	แนวทางที่รัฐบาลตัดสินใจเลือกแล้วว่าจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในสถานการณ์แวดล้อมของสังคม

จากตารางที่ 1 จากการวิเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สามารถสังเคราะห์ได้ว่า แม้นักวิชาการจะให้นิยามและมุมมองต่อนโยบายสาธารณะในมิติที่แตกต่างกัน แต่มีประเด็นหลักที่สอดคล้องกันคือ นโยบายสาธารณะเป็นเครื่องมือหรือแนวทางปฏิบัติที่รัฐบาลตัดสินใจเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ในบริบทของการส่งเสริมการใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ของภาคเอกชน ภาครัฐจึงจำเป็นต้องบูรณาการความรู้แบบสหวิทยาการเพื่อกำหนดเป้าหมาย กลวิธี และจัดเตรียมทรัพยากรสนับสนุน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการทลายข้อจำกัดและแก้ไขปัญหของภาคเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม

ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP)

ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) คือ ระบบสารสนเทศเชิงบูรณาการที่ทำหน้าที่รวบรวมและเชื่อมโยงกระบวนการทำงานหลักต่าง ๆ ของธุรกิจเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงินและการบัญชี การบริหารทรัพยากรบุคคล การผลิต การจัดซื้อ และการบริหารสินค้าคงคลังให้อยู่ภายใต้ฐานข้อมูลส่วนกลาง (Centralized Database) เดียวกัน การบูรณาการข้อมูลนี้ช่วยขจัดปัญหาความซ้ำซ้อนของการทำงาน และทำให้ทุกหน่วยงานภายในองค์กรสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องตรงกันได้แบบเรียลไทม์ (Real-time)

ในบริบทของการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ระบบ ERP ไม่ได้เป็นเพียงแค่ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ทั่วไป แต่เปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญด้านนวัตกรรมจัดการที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินสถานการณ์และตัดสินใจบนฐานของข้อมูล (Data-Driven Decision Making) ได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ ซอฟต์แวร์ ERP มักจะถูกออกแบบมาพร้อมกับกระบวนการทำงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ระดับสากล ซึ่งช่วยกระตุ้นให้องค์กรเกิดการพัฒนารูปแบบการทำงานให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้ระบบ ERP จะเป็นฟันเฟืองสำคัญที่ช่วยพลิกโฉม (Transform) ธุรกิจให้ก้าวสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล แต่การนำระบบดังกล่าวมาใช้งานจริงนั้น ไม่ใช่เพียงแค่การจัดซื้อเทคโนโลยีแล้วเสร็จ แต่ยังครอบคลุมไปถึงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทักษะบุคลากร และการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการปรับรีออกแบบกระบวนการทำงาน (Business Process Reengineering: BPR) สิ่งเหล่านี้ถือเป็นความท้าทายระดับโครงสร้างที่ทำให้องค์กรขนาดใหญ่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีขีดความสามารถในการเข้าถึงและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สภาพปัญหาและอุปสรรคของการนำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กรมาใช้ใน SMEs ไทย

สืบเนื่องจากความจำเป็นที่ภาครัฐต้องมีกระบวนการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนภาคเอกชนดังกล่าวมาข้างต้น การจะออกแบบนโยบายสาธารณะได้อย่างตรงจุด จำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงรากฐานของปัญหาที่แท้จริงก่อน แม้ว่าระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) จะเป็นเครื่องมือสำคัญ แต่การนำมาประยุกต์ใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มักเผชิญกับความท้าทายที่แตกต่างจากองค์กรขนาดใหญ่ เนื่องจากลักษณะโครงสร้างและข้อจำกัดทางทรัพยากร จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรม พบว่า SMEs ไทยต้องเผชิญกับสภาพปัญหาและอุปสรรคหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. ข้อจำกัดด้านต้นทุนและการลงทุนทางเทคโนโลยี (High Investment Costs) การติดตั้งระบบ ERP ถือเป็นการลงทุนที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง โดยเฉพาะค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์สำเร็จรูป (Software License) ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบ และค่าจ้างบุคลากรเพื่อดูแลระบบ ซึ่งนับเป็นปัญหาสำคัญของธุรกิจ SMEs (อภิรดี ทิศาวิภาต, 2558) สอดคล้องกับการศึกษาของประภาพรณ สิ่งสาธ และณกมล จันทรสม (2564) ที่ระบุว่า ธุรกิจ SMEs จำนวนมากยังไม่มีความพร้อมด้านการลงทุนที่จะนำระบบ ERP มาใช้งาน เนื่องจากการลงทุนที่สูงและมีค่าใช้จ่ายผูกพันระยะยาวซึ่งไม่สอดคล้องกับขนาดและงบประมาณของธุรกิจ นอกจากนี้ หากองค์กรไม่มีการประเมินค่าใช้จ่าย ระยะเวลา และทรัพยากรในการดำเนินการอย่างรัดกุม หรือประเมินต่ำกว่าความเป็นจริง ย่อมส่งผลให้งบประมาณบานปลายและนำไปสู่ความล้มเหลวของโครงการวางระบบในที่สุด (วงเดือน แซ่ลี และคณะ, 2561)

2. การขาดแคลนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญและทักษะดิจิทัล (Lack of Skilled Personnel) ความสำเร็จของการขับเคลื่อนระบบ ERP จำเป็นต้องอาศัยพนักงานที่มีความเข้าใจทั้งด้านเทคโนโลยีและกระบวนการ

ทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจ SMEs ในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีประสบการณ์และขาดความรู้ด้านการใช้งานระบบ ERP (ณฐภักดิ์ รอดประยูร, 2560) ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนวิศวกรซอฟต์แวร์และบุคลากรด้านดิจิทัลที่มีศักยภาพในตลาดแรงงาน (ธีระปรกรณ์ ธีระภัทรปรกรณ์ และคณะ, 2568) นอกจากนี้ องค์กร SMEs ยังมีข้อจำกัดในการดึงดูดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญสูง (Talent) ให้อยู่กับองค์กรเมื่อเทียบกับองค์กรขนาดใหญ่ หากผู้บริหารโครงการหรือผู้ดูแลระบบไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ย่อมส่งผลให้โครงการเกิดความล่าช้าและล้มเหลวได้ในที่สุด (อภิรดี ทิศาภิชาติ, 2558)

3. อุปสรรคในการปรับกระบวนการทำงานและการบริหารความเปลี่ยนแปลง (Resistance to Change and BPR) การนำระบบ ERP มาใช้ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่บังคับให้องค์กรต้องปรับกระบวนการทำงาน (Business Process Reengineering: BPR) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของซอฟต์แวร์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมักก่อให้เกิดแรงต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง (Resistance to Change) จากพนักงานที่คุ้นชินกับวิธีการทำงานหรือวัฒนธรรมองค์กรแบบเดิม (อภิรดี ทิศาภิชาติ, 2558) ซึ่ง Hidayanto et al. (2013) ได้เน้นย้ำว่า ธุรกิจ SMEs ส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมด้านการบริหารจัดการโครงสร้างและการจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ทำให้มีความเสี่ยงต่อความล้มเหลวสูงหากไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนนำระบบ ERP มาใช้ หากผู้บริหารระดับสูงละเลยเรื่องการบริหารความเปลี่ยนแปลง (Change Management) และมีการสื่อสารที่ไม่ชัดเจน จะทำให้ผู้ใช้งานระบบเกิดความเข้าใจผิด ไม่ยอมรับระบบใหม่ (ณฐภักดิ์ รอดประยูร, 2560) สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้การนำระบบ ERP มาใช้ในองค์กรไม่ประสบความสำเร็จ ในที่สุด (วงเดือน แซ่ลี และคณะ, 2561)

จากการสังเคราะห์สภาพปัญหาทั้ง 3 ประการข้างต้น ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ข้อจำกัดด้านเงินทุน ทักษะบุคลากร และโครงสร้างการทำงาน เป็นอุปสรรคเชิงโครงสร้างที่เกินกว่ากลไกตลาดหรือตัวผู้ประกอบการ SMEs จะสามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองเพียงลำพัง ข้อมูลเหล่านี้จึงเป็นข้อต่อสำคัญที่ยืนยันว่า ภาครัฐมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำ “นวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะ” เข้ามาแทรกแซงและสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่ออุดช่องโหว่ดังกล่าวและยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป

นวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะเพื่อการขับเคลื่อนระบบ ERP ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากสภาพปัญหาเชิงโครงสร้างที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ต้องเผชิญดังที่อภิปรายไว้ในหัวข้อก่อนหน้า ชี้ให้เห็นว่าการปล่อยให้กลไกตลาดทำงานเพียงลำพัง อาจไม่สามารถผลักดันให้ภาคธุรกิจระดับฐานรากประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงได้อย่างทันทั่วถึง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีบทบาทเชิงรุกผ่านการใช้ “นวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะ” เพื่อเป็นคานงัดสำคัญในการส่งเสริมให้ SMEs สามารถนำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) มาใช้เป็นกลไกสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน ผู้เขียนจึงขอสังเคราะห์และนำเสนอแนวทางนวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. นโยบายอุดหนุนเงินลงทุนผ่านระบบคูปองดิจิทัล (Digital Voucher) อุปสรรคประการแรกที่สำคัญในการเติบโตของ SMEs คือข้อจำกัดด้านเงินลงทุนและการแบกรับความเสี่ยงทางเทคโนโลยี แม้ปัจจุบันภาครัฐจะมีกลไกการอุดหนุนค่าใช้จ่ายแบบร่วมจ่าย (Co-payment) ผ่านระบบให้บริการสนับสนุนด้านการพัฒนาธุรกิจ (Business Development Service: BDS) อยู่บ้างแล้ว (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2567) แต่ในเชิงนโยบาย รัฐบาลควรยกระดับรูปแบบการสนับสนุนให้เข้าถึงง่ายและคล่องตัวยิ่งขึ้น ผ่านเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์รูปแบบใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของณัฐวุฒิ เหมาะประมาณ (2568) ที่ระบุว่า ภาครัฐควรใช้มาตรการสนับสนุน SMEs ผ่านโครงการวอชเชอร์ดิจิทัล (Digital Voucher/

E-Voucher) เงินดิจิทัล (Digital Money) หรือดิจิทัลวอลเล็ต (Digital Wallet) เพื่อช่วยลดข้อจำกัดด้านเงินลงทุน และเร่งการตัดสินใจยกระดับเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการให้แก่ผู้ประกอบการได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การอุดหนุนงบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภาครัฐควรพัฒนาเครื่องมือประเมินศักยภาพเชิงลึก (SME Scoring) เข้ามาใช้ในการกระบวนการคัดกรอง เพื่อวินิจฉัยปัญหาและประเมินความพร้อมขององค์กร ทำให้ SMEs รู้ตำแหน่งของตนเองและเร่งปรับตัวก่อนที่จะได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยี

2. นโยบายการพัฒนาและยกระดับทักษะบุคลากรดิจิทัล (Digital Workforce Up-Skilling) ความสำเร็จของการนำระบบ ERP มาใช้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของตัวซอฟต์แวร์เพียงอย่างเดียว ดังนั้น “ทุนมนุษย์” จึงถือเป็นฟันเฟืองที่สำคัญที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของอนันตชัย แก้วศรีงาม (2568) ที่ระบุว่าการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัลของรัฐ นอกจากนี้ ธีระปรกรณ์ ธีระภัทรปรกรณ์ และคณะ (2568) ยังได้สะท้อนปัญหาระดับโครงสร้างว่า ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับภาวะขาดแคลนบุคลากรและวิศวกรซอฟต์แวร์ที่มีศักยภาพในตลาดแรงงานอย่างหนัก ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องออกแบบนโยบายที่มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคเอกชนผู้ให้บริการระบบ เพื่อจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Practical Training) เชิงลึก นโยบายนี้จะช่วยยกระดับทักษะดิจิทัลของแรงงานให้สอดคล้องกับความซับซ้อนของเทคโนโลยี ERP และช่วยลดความล้มเหลวของการนำระบบมาใช้ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรได้อย่างยั่งยืน

3. นโยบายการกำหนดความชัดเจนและสร้างแพลตฟอร์มโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติ การขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมให้ SMEs ใช้ระบบ ERP อย่างแพร่หลาย ภาครัฐจำเป็นต้องรับบทบาทเป็นผู้นำในการวางโครงสร้างและกำหนดทิศทางของประเทศให้ชัดเจน ดังที่ ประภาพรณ สิงสาร และณกมล จันทร์สม (2564) ได้ระบุว่า แนวทางการนำนโยบายด้านการส่งเสริม SMEs ให้ใช้ระบบ ERP ไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ภาครัฐจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายให้มีความชัดเจน และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการต้องมีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในบริบทของธุรกิจนั้นด้วย นอกจากนี้ การพัฒนานโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลยังควรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ (Systemic Interconnectedness) ผ่านการสร้างแพลตฟอร์มข้อมูลส่วนกลาง (ภักทิยา ชาญชัยธานนท์, 2568) การที่ภาครัฐสร้างแพลตฟอร์ม ERP โครงสร้างพื้นฐานระดับชาติที่เป็นมาตรฐานส่วนกลาง จะช่วยให้ SMEs ไม่ต้องไปคลำทางเพื่อปรับรื้อกระบวนการทำงาน (Business Process Reengineering: BPR) ด้วยตนเองทั้งหมด แต่สามารถนำกระบวนการที่เป็นมาตรฐานจากรัฐไปปรับใช้ได้เลย ซึ่งจะช่วยลดความตื่นตระหนกและแรงต้านทานการเปลี่ยนแปลง (Resistance to Change) ของบุคลากรภายในองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนช่วยลดความซ้ำซ้อนในการจัดซื้อระบบของภาคเอกชนรายย่อย สนับสนุนการตัดสินใจบนฐานข้อมูล และสร้างความยั่งยืนให้กับโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้จะช่วยลดความซ้ำซ้อนแล้ว แพลตฟอร์มดังกล่าวยังสามารถยกระดับเป็นแพลตฟอร์มการวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะ (AI-driven Analytics) เพื่อช่วย SMEs ในการตัดสินใจเชิงธุรกิจ และทำหน้าที่เป็นหน่วยขับเคลื่อน (Driving Unit) ที่เชื่อมต่อห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ระหว่าง SMEs กับธุรกิจขนาดใหญ่ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างสมบูรณ์

จากการวิเคราะห์และนำเสนอแนวคิดเชิงนโยบายทั้ง 3 ประการข้างต้น ผู้เขียนมีข้อสังเคราะห์ว่าการผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประยุกต์ใช้ระบบ ERP ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลนั้น ภาครัฐไม่สามารถเลือกใช้นโยบายใดนโยบายหนึ่งแบบแยกส่วน (Fragmented Policy) ได้ แต่จำเป็นต้องบูรณาการนโยบายทั้ง 3 มิติเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ (Systemic Integration) กล่าวคือ การสนับสนุน “แหล่งทุน” (ผ่านคูปองดิจิทัล) จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับการสร้าง “ทุนมนุษย์” (ผ่านการยกระดับทักษะบุคลากร)

โดยมี “โครงสร้างพื้นฐาน” (แพลตฟอร์ม ERP ส่วนกลาง) เป็นรากฐานคอยรองรับ การทำงานที่สอดประสานกัน เช่นนี้จะช่วยสร้างระบบนิเวศทางเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economic Ecosystem) ที่แข็งแกร่ง ก่อให้เกิดพลังร่วม (Synergy) ที่ช่วยหลายอุปสรรคเชิงโครงสร้างได้อย่างแท้จริง และเปลี่ยนผ่านธุรกิจ SMEs ให้ก้าวสู่การเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven Organization) อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน จึงได้นำมาสังเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตาราง ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพปัญหาและนวัตกรรมเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนระบบ ERP

มิติ	ปัญหาเชิงโครงสร้าง	กลไกนโยบาย	ผลลัพธ์ระยะสั้น	ผลกระทบระยะยาว
การเงิน	ต้นทุนการลงทุน	มาตรการสนับสนุน	ผู้ประกอบการ	เพิ่มประสิทธิภาพ
	ระบบการวางแผน	ทางการเงิน เช่น คุปอง	SMEs ตัดสินใจ	การดำเนินงานและ
	ทรัพยากรองค์กร	ดิจิทัล (Digital	นำระบบ ERP	ขีดความสามารถ
	(ERP) สูง ทำให้ SMEs เข้าถึงได้จำกัด	Voucher) เพื่อลดภาระต้นทุนเริ่มต้น	มาใช้เพิ่มขึ้น	ในการแข่งขัน
ทุนมนุษย์	ขาดบุคลากรที่มี	มาตรการพัฒนาทักษะ	บุคลากรสามารถใช้	ลดความล้มเหลว
	ความรู้และทักษะ	(Up-skilling) และ	งานระบบ ERP	ในการนำระบบมาใช้
	ด้านระบบ ERP	การฝึกอบรมด้าน	ได้อย่างมี	และเพิ่มผลผลิตภาพ
	และเทคโนโลยีดิจิทัล	เทคโนโลยีสารสนเทศ	ประสิทธิภาพ	องค์กร
โครงสร้างพื้นฐาน	ขาดมาตรฐานในการ	การพัฒนาแพลตฟอร์ม	ระบบ ERP	เกิดการบริหารจัดการ
	ปรับรื้อกระบวนการ	ข้อมูลระดับชาติ	สามารถเชื่อมโยง	แบบใช้ข้อมูลเป็นฐาน
	ทำงาน (BPR) ทำให้	(National Data	ข้อมูลระหว่าง	(Data-driven)
	เกิดแรงต้านทาน	Platform)	หน่วยงานได้ดีขึ้น	
	การเปลี่ยนแปลง	เพื่อสนับสนุน		
	และระบบข้อมูล	การบูรณาการข้อมูล		
	ไม่เชื่อมโยงกัน			

จากตารางที่ 2 จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า นวัตกรรมเชิงนโยบายในแต่ละมิติไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแก้ไขเฉพาะด้านแบบแยกส่วน แต่มีบทบาทเป็น “กลไกเชิงเหตุและผล” (Causal Mechanism) ที่เชื่อมโยงจากการแทรกแซงของภาครัฐไปสู่ผลลัพธ์ในระดับองค์กรและผลกระทบในระดับเศรษฐกิจ กล่าวคือ มาตรการด้านการเงิน เช่น Digital Voucher ทำหน้าที่ลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยี (Access Barrier) ในระยะสั้น ขณะที่มาตรการด้านทุนมนุษย์ช่วยเพิ่มความสามารถในการใช้งาน (Capability Building) และมาตรการด้านโครงสร้างพื้นฐานช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการบูรณาการข้อมูล (System Integration) ในระยะยาว การทำงานร่วมกันของนโยบายทั้ง 3 มิติ จึงก่อให้เกิดผลเชิงเสริมพลัง (Policy Synergy) ที่ส่งผลต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ Smes อย่างเป็นระบบ

องค์ความรู้ใหม่

จากการทบทวนวรรณกรรมและการวิเคราะห์สภาพปัญหา นำมาสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่เชิงนโยบายสาธารณะ ซึ่งผู้เขียนได้พัฒนาขึ้นเป็นกรอบแนวคิดที่เรียกว่า “โมเดลนวัตกรรมเชิงนโยบาย 3 มิติ เพื่อขับเคลื่อนระบบ ERP ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” (The 3D-ERP Policy Innovation Model) โดยบูรณาการแนวทางแก้ปัญหาเข้าด้วยกัน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลนวัตกรรมเชิงนโยบาย 3 มิติ เพื่อขับเคลื่อนระบบ ERP

องค์ความรู้ใหม่นี้ ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงพลวัตของการกำหนดนโยบายสาธารณะ 3 มิติ ที่ต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกัน ได้แก่

1. มิติด้านการสนับสนุนทางการเงิน (Financial Dimension): นวัตกรรมนโยบายคูปองดิจิทัล (Digital Voucher) ทำหน้าที่เป็น “สารหล่อลื่น” ช่วยลดความเสี่ยงและปลดล็อกข้อจำกัดด้านเงินทุนเริ่มต้น
2. มิติด้านทุนมนุษย์ (Human Capital Dimension): นโยบายยกระดับทักษะดิจิทัล ทำหน้าที่เป็น “ฟ้นเฟื่อง” สำคัญที่เปลี่ยนการต่อต้านของบุคลากร (Resistance to Change) ให้กลายเป็นความร่วมมือ
3. มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Dimension): นโยบายการสร้างแพลตฟอร์มข้อมูลระดับชาติ ทำหน้าที่เป็น “รากฐาน” ที่เชื่อมโยงระบบนิเวศของธุรกิจเข้าด้วยกัน โมเดลนี้สะท้อนให้เห็นว่านโยบายสาธารณะในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลจะต้องมีลักษณะเป็นนวัตกรรมแบบบูรณาการ (Integrated Innovation) จึงจะสามารถนำพาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก้าวข้ามข้อจำกัด และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้อย่างเป็นรูปธรรม

จากการสังเคราะห์นวัตกรรมเชิงนโยบายทั้ง 3 ประการ จะเห็นได้ว่าการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ก้าวข้ามข้อจำกัดและสามารถประยุกต์ใช้ระบบ ERP ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลนั้นไม่สามารถอาศัยกลไกใดกลไกหนึ่งเพียงลำพังได้ แต่จำเป็นต้องบูรณาการการสนับสนุนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นภาพรวมและเข้าใจถึงความสัมพันธ์เชิงพลวัต รวมถึงบทบาทที่ชัดเจนของการกำหนดนโยบายสาธารณะแบบบูรณาการ (Integrated Innovation) ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น บทความนี้จะได้นำเสนอการวิเคราะห์องค์ประกอบขององค์ความรู้ใหม่เพื่อการขับเคลื่อนระบบ ERP ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบขององค์ความรู้ใหม่เพื่อการขับเคลื่อน ERP

มิติ	นวัตกรรมเชิงนโยบาย	กลไกเชิงนโยบาย	ผลลัพธ์ต่อ ERP Adoption	ความเชื่อมโยงเชิงระบบ
การเงิน	คูปองดิจิทัล	ลดต้นทุนเริ่มต้นและความเสี่ยงในการลงทุน	เพิ่มอัตราการตัดสินใจนำ ERP มาใช้	สนับสนุนให้ SMEs เข้าสู่ระบบดิจิทัล
ทุนมนุษย์	ยกระดับทักษะดิจิทัล	เพิ่มทักษะและความสามารถในการใช้งานระบบ	เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ ERP	ลดความล้มเหลวของโครงการ ERP
โครงสร้างพื้นฐาน	แพลตฟอร์มข้อมูลระดับชาติ	สร้างการเชื่อมโยงข้อมูลและมาตรฐานระบบ	เพิ่มความสามารถในการบูรณาการระบบ	สนับสนุน Data-Driven Organization

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมเชิงนโยบายทั้ง 3 มิติไม่ได้ทำหน้าที่อย่างเป็นอิสระหรือมุ่งเน้นเพียงการสนับสนุนด้านเงินทุนแบบแยกส่วน แต่มีความสัมพันธ์เชิงระบบ (Systemic Relationship) ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน กระบวนการขับเคลื่อนการนำระบบ ERP มาใช้ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยมิติด้านการเงินทำหน้าที่ลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยี มิติด้านทุนมนุษย์ช่วยเปลี่ยนผ่านและยกระดับ “ความสามารถด้านดิจิทัล” (Digital Capability) ในการใช้งาน และมิติด้านโครงสร้างพื้นฐานทำหน้าที่เป็นฐานรากในการสร้าง “ความสามารถด้านข้อมูล” (Data Capability) เพื่อสนับสนุนการบูรณาการข้อมูล (Integration) การทำงานร่วมกันของนโยบายทั้ง 3 มิตินี้จะก่อให้เกิด “นวัตกรรมแบบองค์รวม” (Holistic Innovation) ที่สนับสนุนการบูรณาการทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน (Vertical and Horizontal Integration) เชื่อมโยงกลยุทธ์ เทคโนโลยี ตลาด และวัฒนธรรมการทำงานของ SMEs เข้าด้วยกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเชิงเสริมพลัง (Policy Synergy) ที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้ก้าวทันนวัตกรรมระดับโลกในระยะยาว ดังนั้น โมเดลนวัตกรรมเชิงนโยบาย 3 มิติ ที่นำเสนอในบทความนี้ จึงสามารถอธิบายกลไกเชิงเหตุและผลของการแทรกแซงของภาครัฐต่อการยกระดับการใช้เทคโนโลยีในภาค SMEs ได้อย่างสมบูรณ์และเป็นระบบ

สรุป

บทความวิชาการนี้มุ่งวิเคราะห์ความท้าทายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการประยุกต์ใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ท่ามกลางพลวัตของเศรษฐกิจดิจิทัล ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า อุปสรรคหลักประกอบด้วย ข้อจำกัดด้านการลงทุน การขาดแคลนบุคลากรดิจิทัล และปัญหาการบริหารความเปลี่ยนแปลง ซึ่งล้วนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่กลไกตลาดไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง ภาครัฐจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้ามาแทรกแซงผ่านนวัตกรรมเชิงนโยบายสาธารณะ โดยผู้เขียน

ได้นำเสนอแนวทาง 3 ประการ ได้แก่ 1. การอุดหนุนการลงทุนผ่านระบบคูปองดิจิทัล 2. การยกระดับทักษะบุคลากรด้านดิจิทัลอย่างเป็นระบบ และ 3. การพัฒนาแพลตฟอร์มโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติ กล่าวโดยสรุปนวัตกรรมเชิงนโยบายเหล่านี้มีใช้เพียงเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาระยะสั้น แต่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการวางรากฐานทุนมนุษย์และโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสอดคล้องกับแนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2021) ที่เสนอแนะว่า การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของ SMEs (Digital Transformation of SMEs) จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างบูรณาการ ทั้งในมิติของการเข้าถึงแหล่งทุน การพัฒนาทักษะ และการเข้าถึงเครือข่ายข้อมูล ข้อเสนอเชิงวิชาการจากบทความนี้ สามารถนำไปเป็นกรอบแนวคิดให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในการออกแบบมาตรการเชิงรุกที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศ อันจะส่งผลให้ SMEs ไทยสามารถยืนหยัดและแข่งขันในเวทีเศรษฐกิจระดับโลกได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ณฐาภัส รอดประยูร. (2560). การเตรียมความพร้อมก่อนการตัดสินใจนำระบบการวางแผนทรัพยากรในองค์กรมาใช้ สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(ฉบับพิเศษ), 41-53.
- ณัฐรา วิจิณัยภาค. (2554). นโยบายสาธารณะ: แนวทางในการศึกษาแบบสหวิทยาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ตุลา.
- ณัฐวุฒิ เหมาะประมาณ. (2568). กลยุทธ์การปรับตัวของธุรกิจร้านค้าปลีกไทยต่อการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัล. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 11(3), 251-268.
- ธีระปรกรณ์ ธีระภัทรปรกรณ์ และคณะ. (2568). การพัฒนารูปแบบศักยภาพของวิศวกรซอฟต์แวร์ในกลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัลเพื่อการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 35(4), 1-14.
- ประภาพรรณ สิงสาร และณกมล จันทร์สม. (2564). แนวทางการเลือกใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กรด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ : กรณีศึกษาบริษัท โอแกัส โซลูชันส์ (ประเทศไทย) จำกัด. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(42), 262-273.
- ปรีวัฒน์ ช่างคิด. (2563). เอกสารประกอบการสอนนโยบายสาธารณะและการวางแผน. ระนอง: วิทยาลัยชุมชนระนอง.
- ภัททิยา ชาญชัยธานนท์. (2568). นโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะในประเทศไทย. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 8(6), 404-418.
- วงเดือน แซ่ลี และคณะ. (2561). วิเคราะห์เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการวางระบบ ERP: กรณีศึกษาเปรียบเทียบบริษัท SME ในกลุ่มธุรกิจก่อสร้าง. Journal of Information Science and Technology, 8(1), 46-57.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2567). รายงานประจำปี สสว. 2567. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- _____. (2568). จำนวนและการจ้างงานของ MSME. สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2569 จาก <https://shorturl.asia/37Zx9>.
- อนันตชัย แก้วศรีงาม. (2568). ปัจจัยสู่ความสำเร็จ : นโยบายภาครัฐการนำระบบดิจิทัลในการยกระดับการบริการประชาชนในประเทศไทย. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 8(6), 292-306.

- อภิรดี ทิศาวิภาต. (2558). การปรับปรุงกระบวนการทางธุรกิจโดยใช้ OpenERP สำหรับอุตสาหกรรมพลาสติก (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อมร รัชศาสตร์. (2548). เอกสารประกอบการสอน การพัฒนานโยบาย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อาทิตย์ อุไรรัตน์ (2548). บทบาทข้าราชการในการกำหนดนโยบาย เอกสารประกอบการ สอนชุดวิชา นโยบาย สาธารณะและการวางแผน หน่วยที่ 1 นโยบายสาธารณะ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Anderson, J. E. (1975) Public Policy Making. Great Britain: Thomas Nelson and Sons Ltd.
- Dye, T. R. (2016). Understanding Public Policy (15th ed.). Boston: Pearson.
- Hidayanto, N. A. et al. (2013). Framework for Measuring ERP Implementation Readiness in Small and Medium Enterprise (SME): A Case Study in Software Developer Company. Journal of Computers, 8(7), 1777–1782.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2021). The Digital Transformation of SMEs. Paris: OECD Publishing.